

דרך החישובן והבילום

מתוך בהגודגיטה

אמר המברך:

על לא אכל התאבלת, והטפת דבר-תקמות!
הנבונים לא יתאבלו על נפטר ועל נותר!

לא כך הוא פי לא היינו, — השרים, אני, אפה. —
בצדק, או כי קלנו לא נהיה עוד בצדק;

בגוף זה שבגוף יודע שחר, נער וזקנה.
כן לגוף אחר יגיע: לא יטעה בזאת נבון!

מפגע-חושים בחפץ בא חם, קר, מפונג וכאב.
בוא ננוס פי בני חלוף הם! שא את אלה וסבלם!

איש אשר לא יצרוהו אלה, צבי אישים: נבון,
שנה-לרב בקאב וענג, — לא למנות זה יכשר.

לא יבוא היש מציון, ולא אין מן היש:
והגבול בין שנים אלה לרואי-אמת נראה.

המלא את כל תבל זו, — ידע פי אין לו כליון:
הוא. בל ישנה לנצח, — אין יכול לכלותו!

לגופי שבגוף שאין לו כליון, שנוי וגבול,
קז נודע, כן למדנוה. בהרט, קום, אפוא, ולחם!

מי אותו חושב רוצם, מי אותו חושב נרצח. —
גם שניהם שונים: הוא בהרט, לא ירצח, לא ינצח!

לא ישיגוהו לא לדה, לא מנת,
אם בא להיות, לא עוד יחבל מהיות;

הוא, לא נולד, קדמון, קים קנצח,
לא קטל קהקטל הגוף!

אָמַר אַרְגוֹנָא:

איך גָּדַר נְצִיב הַדְּעָה, קָשׁוּ? אֵיךְ נְצִיב־לְכוּד?

איך נְצִיב־בִּינָה יְשִׁים, אֵיךְ יֵשֵׁב וְאֵיךְ יָנֹעַ?

אָמַר הַמַּבְרָךְ:

מִי אֶת־קַל חֲשָׁקֵי הַרוּחַ, בְּנִי, יִנָּחַ, וּבִזְדֻּקָּה־נִשְׁשׁוּ

בְּנִפְשׁוֹ? הֵי שָׁמַם — זֶה נִקְרָא נְצִיב־דְּעָה;

מִי לֹא יִבְהַל בְּצַר לוֹ, עַל טוֹבוֹת לֹא יִתְנַצֵּעַ,

סָף מִחֲשָׁק, פֶּחַד, רָגֵז, — 'מוֹנִי' שְׁמוֹ, נְצִיב־דְּעָה!

מִי בְּכָל לֹא יַדַּע קָשֶׁר לְדַבָּר, וּבְטוֹב וְנָע

לֹא יַדַּע שְׂמִחָה אוֹ עָצָב, — אִישׁ זֶה, נְצִיבָה דְּעָתוֹ;

מִי, בְּצַב מוֹשֶׁף לְבַיִת אֲבָרְיוֹ, לְמִשְׁךְ חוֹשִׁיוֹ

מִן הַמוֹחָשׁוֹת יִצְלִים, — אִישׁ זֶה, נְצִיבָה דְּעָתוֹ!

מוֹחָשׁוֹת יִרְפוּ מִקְבֵּר מִתְעַנֶּה, אֵיךְ בּוֹ יִשְׁאַר

טַעֲמָן; גַּם זֶה יִטְשֵׁנוּ אִם יִשׁוּר הַעֲלָאוֹת!

גַּם תִּכְסֵם אִישִׁים, בְּן־קוֹיִנְטִי, הַשּׁוֹאֵף לְקִנּוּת שְׁלֵמוֹת, —

אֶת רוּחוֹ יִשְׁאוּ בְכֶסֶם הַחוֹשִׁים בְּסַעֲרָם;

הַבְּלוּם, בְּלֶם בְּכַנִּיעַ, נָח הוֹנֶה בִּי וּמִפְסָגִי,

הַקּוֹחַז חוֹשִׁיוֹ בְּמִתְגַּ, — אִישׁ זֶה נְצִיבָה דְּעָתוֹ!

מִי לְמוֹחָשׁוֹת שָׁם נִפְשׁ, הוּא בְּאֵלָה יִקְשֶׁר;

הַקְּשִׁירוֹת תִּצְמִים חֲשָׁק, חֲשָׁק יִצְלֶה רָגְזוֹ,

מִשׁוֹנָה תְּבוֹא מְרַגֵּז, אֲבוּד־זָכָר מִמְשׁוֹנָה;

יֵאבֵד זָכָר, תֵּאבֵד דְּעָת; אֲבוּדָה בְּכֵלָה אִישׁ!

אֵיךְ הַסֵּף מִשְׁאַט וְתֵאבֵד, וּבְלוּם־לֵב בְּשֶׁר־חוֹשִׁיוֹ

בֵּין הַמוֹחָשׁוֹת יָנוּעַ, — הוּא יִקְנֶה שְׁלֵנוֹת רוּחוֹ;

וּבְשְׁלֵנוֹת־הָאִישׁ תִּבְלִינָה כָּל הַדְּרוֹת־מִצּוֹקוֹתָיו,

כִּי בִינַת שְׁלוֹנֵי־הַדְּעָת חִישׁ תִּגְנוֹם נְצִיבָה...